

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserat do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslane, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za izvozništvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Poraz vlade v finančnem odboru

Soglasna obsodba vladne politike in vladnega terorja. — Niti en govornik ni branil vlade. — Kako se izgovarja g. Vukičević. — Mogočen vtis seje finančnega odbora na javnost.

— Beograd, 5. avgusta. Včerajšnja popoldanska seja finančnega odbora je napravila v politični javnosti pravo senzacijo. Četudi se je splošno pričakovalo, da bo seja precej viharna, ker bo opozicija izkoristila priliko in sprožila debato o volilnem nasilju, ki ga izvaja vlada, vendar ni nikdo pričakoval, da bo finančni odbor tako enodušno obsodil volilno politiko vlade in njeno brezbriznost za pereča gospodarska vprašanja. Dejstvo, da so nastopili proti vladi tudi radikalni in demokratski člani finančnega odbora, je najboljši dokaz, na kako slabih nogah stoji današnja vlada. Očitno pa se vladni krogi te svoje slabosti tudi zavedajo. Zato se radikalni ministri v smislu sklepa na včerajšnji dopoldanski konferenci pri ministrskem predsedniku seje sploh niso udeležili, marveč se pismeno opravičili in sporočili, da jih zastopajo njihovi načelniki.

Seja je pričela ob 16.30. Takoj uvodoma je imel odborov predsednik dr. Radonjić nagovor, v katerem je ostro protestiral proti postopanju vlade, ki sabotira najvažnejši organ Narodne skupščine, t. j. finančni odbor. Vidno razburjen je protestiral tudi proti temu, da se je ministrski predsednik Vukičević povodom razpusta Narodne skupščine skliceval na njeno nesposobnost za delo, in je dokazoval, da leži vsa krivda na vladi sami, ki ni predložila nikakoli zakonov. Vse pa, kar jih je predložila, sta i Narodna skupščina i finančni odbor v redu rešila.

Ze izredno ostru izjavljanju predsednika Radonjića so izzvala v odboru napeto razpoloženje, ki je postalo še bolj nervozno, ko je kot prvi začel govoriti Svetozar Pribičević. Ta je kritiziral ministre, ki radi volilne agitacije zanemarljajo vse delo v ministrstvih. V finančnem zakonu so si pre-

skrbeli najboljše poodlastila. češ da hoče vlada omiliti gospodarsko krizo. Zdaj pa preti državi nevarnost gospodarske katastrofe, a vlada je za to gluha in slepa. Edina skrb jim je, kako bi spravili v novi parlament čim več svojih osebnih prijateljev, in se pri tem ne strašijo nobenega sredstva.

Govornik navaja nato primere volilnega terorja. Pozornost vzbuja, da soglasja z njim tudi posl. Sečurov, ki je kot demokrat član vladne koalicije, a enako ostro obsoja vladne metode. Pribičević zaključuje svoj govor s predlogom, naj finančni odbor odstavi s dnevnega reda vladne predloge in začne razpravo o splošni gospodarski krizi države. Na to sejo pa naj pride tudi vlada in pove, kaj je in kaj se namerava ukreniti za omiljenje krize.

Vsi naslednji govorniki, demokrat Sečurov, zemljoradnik Jovanović in radikalni Gavrilović, Miletić in Popović so se v glavnem pridružili izjavljanjem posl. Pribičevića, zlasti njegovi obsodbi vladnih volilnih metod. Celotni posl. Smodej je v imenu SLS izjavil, da obsoja volilni teror. Predlog posl. Pribičevića je bil sprejet z vsem glasovi, le posl. Sečurov se je glasovanja vzdral.

Seja je bila nato ob splošni napetosti zaključena. Prihodnja se bo vršila, čim odgovori vlada na sprejeto resolucijo.

Potek seje finančnega odbora pomeni popolno nezaupnico vladi g. Vukičevića in bo njeno pozicijo še bolj okali. Gosp. Vukičević sicer izjavlja, da mu sklepi finančnega odbora niso nič mar, ker je Narodna skupščina že itak razpuščena, vendar pa ne more prikriti, kako zelo neprijetna mu je nezaupnica, ki je pokazala, da nima prav nikogar za seboj.

Nesluven konec razorožitvene konference

Ženevska konferenca za razorožitev na morju se je včeraj brez uspeha razšla. — Izjave ameriškega predsednika Coolidgea in zunanjega ministra Kelloga.

— Ženeva, 5. avgusta. Plenarna seja razorožitvene konference je bila odprta včeraj ob 3. popoldne. Na seji so podali zastopniki vseh treh delegacij dalje izjave o stališču svojih vlad k vprašanju razorožitve. Nato je bilo sestavljeno skupno poročilo, ki naglašalo, da je bil na konferenci dosežen sporazum v vseh važnejših točkah, zlasti glede omejitve torpednih rušilcev in podmornic. Le glede križark ni bilo mogoče dobiti sporazuma, dasiravno so tudi tozadevna pogajanja napredovala. Delegati smatrajo za primerno, da se konference odgodi in se da tako vsem zainteresiranim vladam prilika, da se podrobneje bavijo s tem problemom. Konference priporoča signatarnim veleposlaniškim Washingtonske pogodbe, naj skličejo konferenco, ki naj bi bila nadaljevanje ženevske konference. Ta konference pa naj bi se sklicala čim prej, da bi se na ta način dosegel sporazum še prej, predno bi stopil v veljavo gradbeni program velikih vojnih ladij. Predsednik konference šef ameriške delegacije

Gibson se je nato zahvalil vsem udeležencem za njihove predloge in izrazil upanje, da se bo kljub trenutnemu neuspehu posrečilo omejiti pomorsko oboroževanje. Konference je bila nato zaključena.

— Washington, 5. avgusta. Predsednik Zedinjenih držav Coolidge je izjavil, ko je dobil vest o neuspehu ženevske konference in o njenem nesluvnem zaključku, da bo opustil vsako nadaljnjo prizadevanje za nadaljevanje te konference. Izrazil pa je prepričanje, da izid konference ne bo imel nikakega vpliva na prijateljske odnose med Ameriko ter Anglijo in Japonijo.

V enakem smislu se je izjavil tudi državni tajnik Kellogg, naglašajoč, da z zaključkom ženevske konference vprašanje razorožitve še ni definitivno odstavljeno z dnevnega reda in da nasproti, ki so se pojavila na tej konferenci, ne morejo motiti prijateljstva med Anglijo in Ameriko.

RAZDOR MED DAVIDOVIČEVCI

— Beograd, 5. avgusta. Danes dopoldne je zasedal izvršni odbor Davidovičeve demokratske stranke, ki je razpravljala o kandidaturah. Daljša razprava se je vršila o sporu v Kragujevcu, kjer so tudi posredovalne akcije poslanca Timotijevića ostale brez uspeha. Vodja nezadovoljencev dr. Radosavljević je izjavil, da se ne bo pokoril sklepom izvršnega odbora in bo postavil svojo kandidatno listo, tako da bodo davidovičevci imeli v Kragujevcu, ki je veljal doslej kot ena najmočnejših demokratskih trdnjav, tokrat razcepljene liste.

POPRAVILO DRŽAVNIH CEST V SLOVENIJI

— Beograd, 5. avg. Ministrstvo za javna dela je odobrilo kredit v znesku 4.286.000 Din za popravilo državnih cest v Sloveniji.

POSJOLO OSIJEKA

— Osijek, 5. avgusta. Osiješka mestna občina je najela pri zagrebiški mestni hranilnici posojilo v znesku 2 milijona dinarjev po 10 odst. Posojilo bo uporabila za razne investicije.

Napredna kandidatna lista za volilno okrožje Ljubljana - Novo mesto

Danes dopoldne je bila pri ljubljanskem deželnem sodišču vložena kandidatna lista naprednega bloka za Kranjsko. — Skupno listo so pod imenom «Združena slovenska gospodarska lista» vložile SDS, NSS in skupina SKS pod vodstvom ustanovitelja te stranke g. Jakoba Kušarja. Kandidati so:

NOSILEC LISTE.

Dr. Gregor ŽERJAV, narodni poslanec, Ljubljana, Vegova ul. št. 2.

Kandidat za volilni srez Črnomelj: Klement BELOVSKY, posestnik, Sv. Helena št. 1, občina Mirna.

Njegov namestnik: Janez SMUK, župan in posestnik, Mlaka št. 11, občina Podzemelj.

Kandidat za volilni srez Kamnik: Jakob KUŠAR, posestnik, Notranje Gorice pri Ljubljani.

Njegov namestnik: Kajetan PO-GAČNIK, posestnik in uradnik v p. Kamnik 18.

Kandidat za volilni srez Kočevje: Prof. Anton JUG, gimnazijski ravnatelj, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 10.

Njegov namestnik: Josip OBERSTAR, posestnik in trgovec v Sodražici.

Kandidat za volilni srez Kranj: Ivan LONČAR, župan in posestnik v Trzinu.

Njegov namestnik: Anton KRIZNAR, posestnik, gostilničar in trgovec v Stražišču pri Kranju.

Kandidat za volilni srez Litija:

Rudolf JUVAN, zastavljalni uradnik, Ljubljana, Gledališka ul. 7.

Njegov namestnik: Karel KOVAČ, trgovec, posestnik in gostilničar, Stari trg pri Rakeku.

Kandidat za volilni srez Logatec:

Rudolf JUVAN, zastavljalni uradnik, Ljubljana, Gledališka ul. 7.

Njegov namestnik: Karel KOVAČ, trgovec, posestnik in gostilničar, Stari trg pri Rakeku.

Kandidat za volilni srez Ljubljana-okolica:

Jakob KUŠAR, posestnik, Notranje Gorice pri Ljubljani.

Njegov namestnik: Kajetan PO-GAČNIK, posestnik in uradnik v p. Kamnik št. 18.

Kandidat za volilni srez Radovljica: Josip AMBROŽIČ, posestnik, Ljubno na Gorenjskem.

Njegov namestnik: Franjo RUPNIK, vpojenik železničar, Ljubljana, Bethovnova ul. št. 9.

Kandidat za volilni srez Novo-mesto:

Klement BELOVSKY, posestnik, Sv. Helena št. 1, občina Mirna.

Njegov namestnik: Janez SMUK, župan in posestnik, Mlaka št. 11, občina Podzemelj.

Kandidat za volilni srez Krško:

Prof. Anton JUG, gimnazijski ravnatelj, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 10.

Njegov namestnik: Josip OBERSTAR, posestnik in trgovec v Sodražici.

Reforma regentskega sveta v Rumuniji

Organizacija odpora proti eventualnim nakanam princa Karola. — V regentski svet naj vstopijo kraljica Marija, Bratjanu in general Averescu. — Spor med regenti in vlado.

— Bukarešta, 5. avgusta. V poučenih krogih se zatrjuje, da si prizadeva rumunski ministrski predsednik z vsemi cilji, da bi spravil v regentski svet tudi kraljico vdovo, ki dosele ni članica tega sveta. V zvezi s tem je podal glasovno poročilo iz Pariza princ Karel izjavo, v kateri naglašalo, da bo v tem slučaju storil vse, da pride zopet do svojih pravic na rumunski prestol. Ta izjava je vzbudila v vseh političnih krogih veliko senzacijo in se splošno sodi, da se je princ Karel odločil, da se za vsako ceno povrne na rumunski prestol.

— Trst, 5. avgusta. Današnji «Piccolo» poroča iz Bukarešte, da bo kraljica Marija glasom informacij iz zanesljivega vira v kratkem stopila v regentski svet. Zatrjuje se dalje, da ji bo kmalu nato sledil tudi Bratjanu, ki bi se v tem slučaju odpovedal aktivnemu političnemu delovanju. Kot protutež se razpravlja celo o načrtu, da pride v regentski svet tudi general Averescu, da bi na ta način tudi vojska

imela svojega zastopnika v regentskem svetu. Domneva se, da bi bil regentski svet s tako izpopolnitvijo tako ojačen, da bi bile onemogočene vse nakanne princa Karla, da se povrne na rumunski prestol.

— Rim, 5. avgusta. Listi poročajo iz Bukarešte o ostrem sporu, ki je nastal med ministrskim predsednikom Bratjanuom in regentskim svetom. Povod za spor je dala zahteva regentskega sveta, naj bi Bratjanu sestavil koncentracijsko vlado Narodne zajednice. Bratjanu pa je ta predlog odklonil, češ da je to v sedanjih razmerah popolnoma neizvedljivo.

— Bukarešta, 5. avgusta. Jutri odpotuje v inozemstvo finančni minister Vintila Bratjanu in zunanji minister Titulescu. Najprej bosta posejela Pariz. Nato pa London. Na povratku se bosta ustavila v Berlinu. Domneva se, da je to potovanje v zvezi z najetjem večjega inozemskega posojila.

Gospodarska kriza v Italiji

— Pariz, 5. avgusta. Gospodarska kriza, ki od dne do dne narašča, povzroča fašistovskemu direktoriju in italijanski vladi vedno večje skrbi. Stavke in demonstracije so po večjih industrijskih centrih na dnevnem redu. Po zadnji uradni statistiki je v Italiji nad pol milijona brezposelnih. Dejstvo, da je italijanska vlada z intervencijami na borzah umetno dvignila tečaj lire, je povzročilo težko krizo v zunanji trgovini, ki je padla na minimum.

V gospodarskih krogih od dne do dne narašča vznemirjenje. Padanje cen poljedelskih pridelkov povzroča med kmečkim prebivalstvom veliko nezadovoljnost. V Rim prihajajo dnevno številne delegacije, ki osebnostno intervencirajo pri Mussoliniju in ga spominjajo na njegove obljube, ki jih je dajal lansko leto, češ da bo predvsem gledal na kmečko prebivalstvo in se bo brigal za napredek in povzdigo poljedelstva. Istočasno zahtevajo tudi industrialci od vlade primerne ukrepe v zaščito italijanske industrije, povdarjajoč, da je spričo sedanjih gospodarske politike vla-

de katastrofa neizbežna in da bo rodila nedogledne posledice, ker bodo morala vsa podjetja ustaviti obratovanje. Veliko nevoljo je vzbudil v vseh gospodarskih krogih odgovor, ki ga je dal Mussolini deputaciji industrialcev. Naglasil je, da bo dal v slučaju ustanovitve dela vsa podjetja okupirati in jih stavil pod državno nadzorstvo.

POŠTNE PRISTOJBINE V NEMČIJI

— Berlin, 5. avgusta. 1. t. m. so stopile v veljavo povišane poštne pristojbine. Zato je vladal te dni na vseh berlinskih poštah tak naval, da je morala poštna uprava nastavit pri vseh poštah uradih pomožne moči. Nove poštne znamke dosepejo šele v šestih tednih.

NOVA IMENOVANJA V POLITIČNI SLUŽBI

— Beograd, 5. avgusta. V notranjem ministrstvu se sestavlja nov večji ukaz o prenešanju in imenovanju političnega uradništva. Ukaz bo po posebnem kurirju poslan na čelo kralju v podpis.

KOŠARA Z BOMBAMI

— Lizbona, 5. avgusta. Policija je zvedela, da nameravajo neznani zarotniki spraviti v Lizbono veliko košaro s 33 bombami za napade na javna poslopja. Davi sta faktično dospela iz province dva tujca, ki sta nosila veliko košaro. Ko jih je policija ustavila, sta košaro vrgla na tla in pobegnili. Na begu sta streljala na zasledujoče stražnike in enega tečje ranila. V splošni zmedeni jima je uspelo, da sta pobegnili. Košari so našli 33 pripravljenih peklenjskih strojev.

NOV LETALSKI VZTRAJ-NOSTNI REKORD

— Berlin, 5. avgusta. Vztrajnostni polet, ki ga je podvzel nemški letalec Koehler na letalu tipa Junker, z namenom, da pobije sedanji svetovni rekord, je popolnoma uspel. Koehler se vedno kroži v zraku, in je dosedaj ostal v zračni višini polnih 66 ur. Teoretično je že davno preletel ocean Dosedanji zračni vztrajnostni rekord je znašal 51 ur.

Dne 14. do 15. avgusta Zlet Jugoslovanske Gasilske Zveze v Središču ob Dravi.

Polovična vožnja — gasilci in negasilci!

Telefonski pogovor

Berlin — Buenos Aires

Na progi Berlin-Buenos Aires, ki je ena najdaljših na svetu, je bil v sredo včeraj prvič odprt telefonski promet. Razdalja med obema glavnima mestoma znaša 12.500 km. Promet bi moral biti vzpostavljen že pred nekaj tedni, v zadnjem hipu pa so nastale nekatere tehnične nepravilnosti in zato se je vsa stvar zavlekla.

Pogovor je krasno uspel. Buenos Aires se je takoj odzval klicu Berlina in vršil se je daljši pogovor. Buenos Aires zaenkrat še Berlina ne more pozvati, ker nima trenutno na razpolago potrebne aparature. Nova telefonska proga je predvsem namenjena prometu in je zato pač izredne važnosti za mednarodno kupčijo. Slavnostni otvoritvi je prisostvoval zastopnik državne pošte, telefonske družbe, argentinski poslanik v Berlinu, zastopniki časopisja

Poroke v sovjetski Rusiji

Ruski časopis «Krasnaja» prinaša pregled porok v Leningradu v času enega polletja. Sklenjenih je bilo v tem času 11.596 porok; ločitev je pa bilo 8 tisoč 302. V začetku se je od sto novoročencev zapel ločilo 85; proti koncu polletja je število razporok padlo, a vendar dosega 55 odstotkov.

V nekem okraju mesta je 8 odstotkov živelo skupno le od 10 do 15 dni. Neka meščanka je postavila celo rekord. V doli 6 mesecev se je omožila po vrsti s Kitajcem, Poljakom, Japoncem, Francozom in končno z Židom.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. V oklepajih zaključki. Berlin 13.515 — 13.545 (13.53), Budimpešta 9.90 denar, Curih 10.93 — 10.965 (10.95), Dunaj 7.925 — 8.025 (8.0075), London 275.8 — 276.6 (276.2), New York 56.7 — 56.9 (56.8), Praga 168.2 — 169 (168.6), Milan 308.125 — 310.25 (309.25).

Valute. K 167 denar. Elekti. Celjska posojilnica 197, 199 Ljubljanska kreditna 144 d., Merkantilna Kočevje, 90 blago, Prašediona 850 denar, Kreditni zavod 160 denar, Sešir 104 d.

Lesni trg. Tendence mlačna. Zaključeno 1 vagon desk (smreka, jelka) paralelnih monte franko postaja meja po 600.

Deželni pridelki. Tendence mirna. Za ključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 275.80 — 276.60, New York 56.68 — 56.83, Pariz 222 — 224 do 224 in četrt, Milan 308.59 — 310 — 39, Curih 1093.5 — 1096.5, Amsterdam 2276.6 — 2282.6, Berlin 1352 — 1355, Dunaj 799.5 — 802.25, Praga 168.2 — 169.

Elekti. Investicijsko posojilo 84 — 84 in četrt, Voj. škoda 345 in pol, Hipotekarna banka 56 in pol, Ljubljanska kreditna 144 Prašediona 855, Trboveljska 455 — 465, Vevče 135 — 145.

INOZEMSKA BORZE.

— Curich: Beograd 9.135, Pariz 20.325, Milan 28.24, London 25.215, New York 518.935, Praga 15.885.

— Trst: Beograd 32.927, London 89.08, Curich 282.75.

Klerikalne volilne obljube

Shod SLS na Viču. — Dr. Korošec se odpoveduje reviziji ustave. — Skrb voditeljev SLS za vse stanovce. — Pakt z radikali. — Previden molk o dosedanjih klerikalnih uspehih.

Snoči je govoril g. dr. Korošec na klerikalnem shodu v Društvenem domu na Viču. Ob tej priliki se je dotaknil tudi revizije ustave, ki je bila nekdanja glavna točka klerikalnega programa in kateri so sedaj klerikalci zelo molčeči. Tudi dr. Korošec se je na Viču le previdno dotaknil tega kolednega vprašanja ter je samo izjavil, da ni izključeno, da se bo prihodnja Narodna skupščina izrekla za revizijo ustave, ako to ne bo ogrozilo notranje konsolidacije države.

Dr. Korošec torej naenkrat skrbno notranjo konsolidacijo države. Zakaj pač na to konsolidacijo ni mislil takrat, ko je dolga leta vodil boj proti že sprejeti vidovdanski ustavi, zahtevajoč brezpogojno njeno revizijo, da bi bilo v prvih letih obstoja Jugoslavije najnujnejša potreba ureditev gospodarskih in socialnih vprašanj mlade države? Dr. Korošecva izjava o ogrožanju notranje konsolidacije države potom revizije ustave je dejanska obožba prejšnje večletne klerikalne politike ter predstavlja umik klerikalne stranke od ene njenih glavnih programatičnih točk.

Zeleti pa bi bilo od dr. Korošca več odkritosti. Predvsem bi bilo potrebno, da bi v trenutku, ko naglašala, da bo po volitvah vstopil v vlado, povedal, katere so tiste stranke, ki bi bile pripravljene pristati na kakršnokoli revizijo ustave in na katerih izpremembah ustave SLS še vztraja. Tega dr. Korošec ni povedal, radi česar je upravičeno sklepanje, da govori o eventualni reviziji vidovdanske ustave samo iz demagoških nagibov, da bi vsaj deloma potlačil klerikalne volilce, ki so jim njihovi voditelji dolga leta obljubovali revizijo ustave, ki da bo na mah prinesla izboljšanje naših življenjskih razmer.

Dr. Korošec je v svojem govoru tudi naglašal, da voditelji klerikalne stranke dobro poznajo potrebe vseh slojev, da proučujejo te potrebe in jim skušajo ugoditi. Mogoče je, da v resnici poznajo te potrebe, koliko pa so jim skušali ugoditi, so pač najboljše dokazali s svojim sodelovanjem v vladi, ko so s sprejetjem sedanega proračuna in finančnega zakona udarili skoro vse stanovce, pri čemer niso pozabili niti najsiromašnejših kronskih vpokojencev, ki so jim za še neizvedeno provodbo na dinarske pokojnine naložili davek ter jim tako že naprej vzeli, kar jim bo morda prinesla preobdoba.

Pomembno je tudi, kar je rekel g. Korošec o bodočem sodelovanju klerikalne stranke v vladi in njenem prijateljstvu z radikali. Dejal je: »Sklenebimo prijateljstvo z radikali, zakaj pa tudi ne? Zakaj bi bili v parlamentu osamljeni? Če smo zvrstni, lahko diktiramo svoje zahteve in tako dosežemo naše cilje.«

S to izjavo je pobil dr. Korošec klerikalni izgovor, da klerikalci ob svojem sodelovanju v Uzunovičevi vladi niso mogli zato ničesar doseči, ker niso imeli popolne moči v svojih rokah. — Mnogo bolj kakor katerakoli vlada, je bil navezan na klerikalce gosp. Uzunovič. Takrat bi res lahko diktirali in bi res lahko mnogo dosegli na korist Slovence in vseh našega gospodarstva. Dr. Korošec je s to svojo izjavo torej ponovno prevzel popolno odgovornost za vse pomanjkljivosti zadnjega državnega proračuna in mnogostevilne nesocialne določbe finančnega zakona, s katerimi so bili po vrsti prizadeti vsi stanovci. Zato je umerno, da g. Korošec, kakor v Kranju in drugod, tudi ni mogel napovedati ničesar o uspehih SLS in da je volilec natrosil zopet le poln koš novih obljub.

ustrelil dva človeka. Okrog 3. ure zjutraj je šel na svojo kokušnjo nek nenavaden šum. Naglo je skočil iz postelje, pograbil lovsko puško in stopil na dvorišče. V polmrazu je baš opazil, kako tlači neznan moški kokuš v vrečo, dočim drugi pravkar pleza iz kokušnjaka. V hipni razburjenosti je brez pomisleka nameril in sprožil. Dva strela sta počila v tiho noč in dva človeka sta se zgrudila smrtno zadeta. Enemu je šel strel skozi prsa, drugemu pa v hrbet. Oba ranjena so prepeljali v varaždinsko bolnico, kjer se eden doslej še ni prebudil iz nezvestosti, dočim je drugi tako nevarno ranjen, da ni upanja, da bi ga ohranili pri življenju. Pri zaslišanju je izjavil, da sta oba že več dni stradala. Ker si nista upala beračiti, sta po dolgem oklevanju sklenila, da nekje ukradeta karkoli za podzob. Ko sta v noči ušla na kokušnjo, sta si hotela vzeti samo eno kokušo. Ko sta se že odpravljala, je nenadoma počil strel in nesreča je bila gotova. Stori, ki jo je pripovedoval kradljivci policiji, je sicer dokaj verjetna, vendar pa seljaku nikdo — razen drž. pravdnika — ne zamera, da je s puško v roki branil svoje imetje, ker se tatvine perutnine v okolici Varaždina zelo množijo.

Razstava narodnih noš

Slovensko žensko društvo v času jesenske razstave 15.—26. septembra 1927 na Ljubljanskem velesejmskem razstavu, oziroma tekmovalnem narodnih noš, Pokroviteljstvo je prevzela dvorna dama Nj. Vel. kraljice Marije dr. Franja dr. Tavčarjeva. Da bo ta prireditev, ki mora biti ponos naših žena širšem Slovence in dokaz lepote in umetnosti naših narodnih noš, čim bolje uspeša, pozivamo vse slovenske žene in dekleta vseh slojev, da pridejo na ta dan tekmovalnice, t. j. 16. septembra v narodnih nošah same ali pa pošljejo v njih svoje znanke. Skrbite za to, da tudi moška narodna noša ne izostane. Zastopani naj bodo tudi vsa društva po možnosti v skupinah. Ker je ta dan namenjen manifestaciji narodnih noš, je dolžnost vsake Slovenke in vsakega Slovenca, da se osebno udeleži te prireditve in bi bil narodni greh, če bi kdo pustil le po samezni komadi te dragocene zaprt doma v skrinji ali omari, ker bi s tem zmanjšal sloves in veličastnost manifestacije.

Narodne noše: Stajarska, Koroška, Prekmurska, Trzaska, okolica, Benška — ta dan je Vaš, zastopajte ga častno!

Na programu prireditve je tudi kmetijska soba, v kateri bo razstava vsakovrstnih narodnih veštin, slikanih, vložnih in rezanih skrinj, kolovratov, preslice, čelnic, sklenjenih, peč, zavijač, svilnenih rok, kožuhov itd.; kdor bi bil v posesti katerekoli teh predmetov, naj javi to velesejmskemu uradu, ki prevzame za vse vpolne predmete polno jamstvo in povrne pošiljatevne stroške.

Našem klicu naj se odzovejo vsi, ki z narodno nošo ali katerikoli predmetom morejo obogatiti in izpopolniti razstavo in tudi oni, ki morejo dati informacije ali naslove, da se odbor obrne na dotične pismenjane potom.

Vse prijave in dopise sprejema prireditveni odbor pod naslovom: »Ljubljanski Velesejmski urad, Ljubljana.«

Sport

Razpis kolesarskih dirk

V nedeljo dne 7. t. m. se vrše naslednje kolesarske dirke:

1. III. termin prvenstvenih dirk »Podoba Ljubljana mesto« na 100 km. Start v Zgornji škripi pri km 3. Obrati v Zirovici pri km 54.200, cilj v St. Vidu pri km 5.400. Start ob 13. brez prijavnine.

2. Dirka za klubovo prvenstvo kolesarstva »Sora« na km 38 za člane »Sore«. Start v St. Vidu pri km 5.4, obrat v Kranju. Start točno ob 14. Brez prijavnine.

3. Dirka na km 20 odprtost za vse dirkače klubov, vključenih v koturskem savezu. Start in cilj v St. Vidu pri km 5.4. Brez prijavnine.

5. častnih kolajni.

Za točko se je prijaviti do nedelje 7. t. m. ob 12. pri tajniku kolesarskega društva »Sora«, St. Vid 19.

4. Dirka seniorjev »kluba Sora« na km 10. Start in cilj v St. Vidu pri km 5.4.

Prvo darilo diploma, drugi in tretji diploma.

Splošna določila: Dirke so odprte za vse dirkače klubov, ki so vključeni v Koturskem savezu SHS. Pri vseh dirkah se je ravnavati točno po »Splošnem tehničnem pravilniku Kot. Saveza SHS«.

— Prijave za ljubelsko dirko. Prijave za ljubelsko dirko se sprejemajo še do 9. avgusta t. l. do 6. ure v tajništvo.

Pričakujem te najkasneje v desetih dneh. — Henry.

Fred je zaklel še enkrat in še enkrat ter si pulil svoje ščetinaste lase in kričal, četudi je bil popolnoma sam: — Kako si ta fabrikant dolarjev to predstavlja! Naj mu dekle ovijem s avlo in kakor punkček privlečem v Ameriko! In v desetih dneh nas pričakuje! Dunaja pač ne pozna. Tukaj gre vse bolj po domače in ne tako ena, dve, tri, kakor pri nas v blaženi Ameriki. No, malo delj nas bo že čakal.

Franci je obledela kakor žid, ko je prečitala brzojavko. Prvo razočaranje jo je zadelo globoko v srce. Mož, kojega družica naj postane za vse življenje, nima niti toliko časa, da bi prišel po njo? Ona naj se popelje k njemu, kakor da ga gre nečesa prositi, naj se pusti od nje pregledati in nazadnje še celo zavrniti! — Solze so ji zalile oči in v svo resnostjo je hotela Fredu že sporočiti, da iz te moke ne bo kruha. Toda Fred je ni pustil niti k besedi. S strašansko naglico ji je popisoval, kako morata sedaj takoj odhiteti k najboljšemu dunajskemu krojaču, čevljarju, juvelirju, modistini in tako dalje, treba je naročiti še luksuzno kabino na parniku, ki naj jo popelje v Ameriko, najeti družabnico, oskrbeti potne liste

Naši letalci na mednarodnih tekmah

Prihodnji teden polete naši letalci iz Novega Sada na velike mednarodne avijatične tekme v Curihi. — Priprave za letalske tekme v Jugoslaviji. — Letalski dan v Zagrebu.

V prvi polovici tega meseca se vrše v Curihi velike mednarodne letalske tekme, katerih se udeležijo letalci vseh evropskih držav. Naša mlada avijatika, ki je v kratki dobi dosegla lepe rezultate, se jih bo udeležila z našimi najboljšimi letalci. Trdno smo prepričani, da bodo tudi to pot častno zastopali našo državo letalci, ki se bodo tekme udeležili in ki se sedaj v to svrhu vežbajo.

Naši letalci polete iz Novega Sada dne 10. t. m. in dospejo okoli 9. dopoldne v Zagreb v dveh eskadrilah, obstopajočih iz letal tipa »Potez« in 3 lovcev tipa »Devotina«. Skupini poveljuje podpolkovnik g. Petrovič, med mlajšimi letalci so tudi naši najboljši letalci Turko, Čenčič, Vidale in drugi. V Zagrebu ostanejo letalci en dan in nato odleto preko Milana v Curihi.

Ena glavnih točk tekme bo let okoli Alp; sodelovali bodo tudi naši letalci in se bodo gotovo izkazali. Lovci bodo izvajali akrobacije; najzanimivejša točka bo brez dvoma spuščanje letala

v navpični smeri in dviganje v ravni smeri in ne v serpentinah ali spirali. Dvigavanje z aparatom v ravni smeri zahteva velike spretnosti.

Zagrebačani pripravljajo letalcem svečan sprejem.

Dne 6. oktobra, na rojstni dan prestolonaslednika Petra, se bodo vršile v naši državi velike letalske tekme. Začetna postaja se ni določena, bo pa gotovo Novi Sad. Glavna druga točka tekme bo Zagreb. Lani, ko še ni bilo blizu Zagreba aerodroma, so se tekme vršile preko pomožnega aerodroma v Brezovicah. Letos bodo vsi aeroplani pristali na novem aerodromu v Borongaju.

Program letošnjih tekem v Jugoslaviji še ni izdelan, bo pa bogatejši in zanimivejši kot lani. Se ta mesec se bo v Zagrebu vršil »letalski dan«, ki bo za mesto nova atrakcija.

V Zagrebu dospejo na ta dan naši najboljši letalci in veliko število letal. Med drugimi bodo piloti izvajali do sedaj še nepoznane akrobacije v zraku.

štv. Avtomobilskega kluba Kraljevine SHS Sekcije Ljubljana. Prijavitelj je mogoče pisмено ali ustmeno v tajništvo ali pa telefonično na št. 21.93. — Avtomobilisti gledalci si lahko že sedaj preskrbijo izkaznico za parkprostor v tajništvo Avtomobilskega kluba, ki leži na vlogodolno skica z vsemi parkprostori. Parkprostor za avtomobile je 14 ter je za člane Avtomobilskega rezerviran park št. 8, ki se nahaja pod Sv. Ano, na dvorišču lovskih hiš g. barona Friderika Borna. Parkprostorji bodo označeni z velikimi nalepkami; vsak avtomobilist vziame takole nalepko, da pride do dodeljenih številke. Tam mu bo funkcionar Avtomobilskega kluba dodelil mesto za avtomobil. Navodilom funkcionarjev se mora vsakdo brezpogojno pokoravati. Voziti preko dodeljenega parkprostorja je strogo prepovedano. — Autoklub.

— Službeno iz LHP. Praktični sodniški izpiti se vsled tehničnih ovir prelože na ponedeljek 8. t. m. Prostor SK Litrije, začetek ob 19. SK Litrija ima postaviti v to svrhu dve družini. — Tajnik.

— Damsko prvenstvo Slovenije se letos ne vrši. Letos se prvič dogodi, da odpade lahkoatletsko damsko prvenstvo Slovenije. Klubi niso namreč prijavili niti ene tekmovalke baje vlad visoke prijavine, ki stane klube precej denarja. Kakor smo se informirali, je LAP pri savezu v tej stvari ugrajal in zahteval za moško prvenstvo, ki se vrši 14 in 15. t. m. znanje prijavine, ker se je sicer bati, da tudi na moškem prvenstvu ne bo nikakih prijav. Mislimo, da bo savez upošteval zahtevo LAP-a, ki je ukrenjena samo v korist razvoja naše lahke atletike.

— Razne vesti. Karlo Jan, do sedaj član Saska (Sarajevo), se je prijavil za Gradjanski v Zagreb in je umaknil svojo prijavnico za Concordio. — Medmestne tekme za pokal JNS se nadaljujejo začetkom septembra. V drugem kolu se sestanejo Subotica, Zagreb in Beograd-Ljubljana v Beogradu. — Zbor nogometnih sodnikov je kaznoval sodnika g. Foehtha iz Sarajeva radi slabega sojenja tekme Hask-BSK na 500 Din globe, obenem pa mu je izrekel mesec dni suspenza. Sodnik Foehth je sodil tudi prvenstveno tekmo BSK Litrija v Beogradu in je prisodil proti Litriji dve nezastuženi enajstmetrovki. — Zagrebška Concordia igra 15. in 16. t. m. dve tekmi v Splitu proti Borcu. — Dunajska Vienna igra v soboto 6. in nedeljo 7. t. m. v Beogradu proti BSK in Jugoslaviji. — Benčič, famozni napadalec Hajduka, ki je bil dalje časa bolan, je zopet prišel s treningom in bo verjetno zastopal barve Hajduka v borbi za srednjeevropski pokal. — Zadnji lahkoatletski dvomatch Poljska-Jugoslavija v Zagrebu se je zaključil s pasivo. JLAS se je zato obrnil na JNS, da mu prisloži na pomoč. JNS je lahkoatletskemu Savezu nudil 4000 Din posojila. — V Pragi se odprli jesenska sezona s prijateljsko tekmo Sparta — Slavija, ki se vrši v nedeljo na igrišču Slavije. V soboto igra Sparta proti Viktoriji Žižkov. — Moštvo dunajskega Rapida, ki tudi sodeluje v tekmah za srednjeevropski pokal, se je te dni vrnilo iz letovišča Zeller See, kjer je bilo dalje časa na odmoru. Moštvo se sedaj pripravlja za pokalno tekmo. Pri nastopu Rapida proti drugorazrednemu moštvu Nicholsona pa je zelo razočaral številne pristaje Rapida. Kljub temu, da je Rapid nastopil z vsemi svojimi kanoni in ojačil moštvo s Horvatom, bivšim izvrstnim srednjim napadalcem Simmering, je moštvo doseglo napram Nicholsonu samo neodločen rezultat v razmerju 2 : 2. — Dunajski

listi povdarjajo, da je bil prvi nastop Rapida v jesenski sezoni precejšnje razočaranje in da se bo moral Rapid posteno potruditi, če se bo hotel v borbi za srednjeevropski pokal ugodno plasirati. — Angležinja Mis Gunn je postavila v Londonu v skoku v daljavo nov svetovni rekord. Skočila je 567 cm. Dosedanji rekord je imela Japonka Hitomi, ki je znašal 550 cm. — Fran Hoyer, bivši branilec prške Sparte in Slavije se je prijavil za prasko profesionalno moštvo Čechie Karlin.

Sodišče

PRIJATELJICI.

Uspela in Meta sta hudi ljubljanski ženi. Kadar se srečata, se obrneta vsaka na svojo stran, pljuneta in godrnjata. Te dni sta se spet srečali. Navadno se je Uspela obrnila, a Meta je pozabila, da ne sme zmerjati. Ko se je spomnila, da mora molčati, je bilo že prepozno, zatvornice so se odprle in besede so kar bruhale iz nje. Uspela je poslušala psovke, držala v roki svinčnik in jih urno pisala. Hitela je, da ji je roka bolela, vendar ni mogla vsega napisati, saj jo je spetni jezikec Meta pušal daleč zadaj. Le nekaj mastnih ocvirkov je pobrala: »Svinja pijana, prasica grdac itd. Najbolj je Uspeno zabolelo, ko je Meta zavpila: »Gobe imaš, gobe, lahko kričiš, saj ti je dal dedec gobec popraviti.« Pri tem je dobila Meta živčni napad in s svojim dojenjem v naročju je morala v bolnico. Ker je živčno slabotna, bo plačala samo 200 Din globe.

CIGANSKI DOZIVLJAJI.

Blizu Smerberja so pred tedni taborili cigani. Ko je šla orožniška patrulja nekoč okoli polnoči tam blizu po cesti, je naletela na cigana Matijo in Jožo Brajdica in brezposelnega Andreja, ki so nesli par vreč suhe detelje proti svojem taborišču, kjer so čekali mali ciganki, a veselo ciganko pevale in kurile ogenj.

Orožniki so vse tri pozne popotnike vzeli s seboj in jih odpeljali na riet. Radi detelje so se tihi izmotali iz zanjke; a Andrej, ki je znan delomrzen, bo zaradi vlaganja ostal 14 dni v zaporu. Cigan Matija je bil oproščen; a svojim sorodnikom v taborišču je moč prinesel slabo novice. Sodniku se je namreč dozdeval cigan Jože zelo sumljiv možiček, ki je zamenj državo, da je nečestit. Sodnik je odelopil spise državnega pravdnistva, češ da je najbrž cigan Jože ukradl tudi nekega konja tam neke na Dolenjskem.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: petek 5. avgusta 1927 katoličani Marija Snežna, pravoslavni 23. julija: Profil.

Jutri: sobota 6. avgusta 1927. katoličani: Gospodovo spremljenje, pravoslavni 24. julija: Kristina.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bohinec, Rimska cesta; Levstik Resljeva cesta.

Jutri: Piccoli, Dunajska cesta in Bakarčič Karlovska cesta.

Solnce zaide ob 19.22, vzide jutri ob 4.50 in zaide ob 19.21.

Hugo Bettauer:

24

Najlepša žena sveta

— Dovolite mi tri ure pomisleka — še danes zvečer vam sporočim svoj odgovor.

Kakor v megli je Franci še videla, kako se je Fred Holme poslovil in odšel, nato pa je stopila k oknu, globoko zalajala sapo in stegnila svoje drobne roke življenju nasproti.

Rolf je bil, ki je zvečer odnesel Francin pritrilni odgovor Fredu Holmeju v hotel. Sprva je bil tako presenečen, da ni mogel niti spregovoriti, končno pa je zmagoval prijateljstvo nad ljubeznijo.

Tega ne moreš obditi, ji je prigovarjal, dočim se mu je krčilo srce. Bilo bi blazno, ako bi na tako ponudbo odgovorila: ne. Sicer pa, če bi ti ne ugajalo, lahko v zadnjem trenutku še vedno odstopiš. Zagradi priložilo in postani kraljica v purpurju, kakor si danes kraljica v beraški halji.

Rolf je sporočil Fredu Francin odgovor. Fred je bil nepopisno srečen, Rolf pa nepopisno žalosten. Končno sta se oba tako napila, da drug drugega nista več poznala. Naslednje jutro se je prebudil Fred v kopalni banji, Rolf pa pod posteljo.

9. poglavje.

Henry Garrick ne more priti.

Fred je v obširni brzojavki svojega prijatelja in šefa točno informiral o vsem, kar se je zgodilo prejšnjega dne. Opisal mu je svoje doživljanje in pustolovščine ter razočaranja v Londonu, Parizu in Rimu, svoje povsem slučajno srečanje in poznanstvo s šiviljo Luč, v kratkih in drastičnih besedah opisal njeno zunanost, lepoto, čednost in ljubkost in končal svoje poročilo z besedami:

— Pridi takoj sem in popelji svojo nevesto domov. Osreči jo tako, kakor to ona res zasluži. Lepše in boljše ne boš nikdar in nikjer našel!

V par urah je došel odgovor, ki pa je izžval Fredu par krepkih kletvic.

— Hvala za tvoj trud. Veselim se tvojega uspeha. Toda organizacija novega trsta rudnikov živega srebra me tako zelo zaposluje, da mi je popolnoma nemogoče, zapustiti New York tudi le za teden dni. Prosim Te, opremi Frances Lehner po kneže in jo z ženskimi spremstvom dovedi semkaj. Ameriški konzulat na Dunaju dobi iz Washingtona nalogo, naj izda potni list.

V okolici Varaždina je včeraj posestnik Cirkovič vsaj ene same kokuši

